

Provinciale Monumenten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente:	Hollands Kroon	
Plaatselijke aanduiding:	Hofstraat 36	1779 CD Den Oever
Kadastrale aanduiding:		
Kad. gemeente:	Wieringen	
Sectie:	A	Nummer: 5192
Datum foto's:	5 en 14 augustus 2019	

Kaart kadastrale situatie (juli 2019)

Inleiding

Voormalige STOLPBOERDERIJ van het afgeleide Noord-Hollandse type, in aanleg waarschijnlijk achttiende-eeuws. In 1830 is de huidige vorm reeds op de kadastrale kaart herkenbaar. De vroegste bewaard gebleven acte van eigendomsoverdracht dateert uit 1862. Oudere actes zijn door brand verloren gegaan. Het pand is gesitueerd nabij de dorpskern van Den Oever aan de noordzijde van de Hofstraat.

De huidige stolp is niet meer als boerderij in gebruik. Vanaf de tweede helft van de twintigste eeuw heeft de stolp dienstgedaan als een lokaal bekende horeca-aangelegenheid: het jazz-café 'Bij Max' van 1965/1967 tot de sluiting in 2001. De eigenaar Max Teeuwisse overleed in 2014. Sindsdien is het interieur van het gebouw grotendeels verwijderd en asbest is gesaneerd. Van het interieur is de houten hoofdconstructie bewaard, maar binnenwanden zijn grotendeels niet meer aanwezig. Wel resteert een gemetselde muur met een deel van een gemetselde schoorsteen bij het woonhuisdeel aan de zuidzijde. En vloerresten zijn aanwezig. Goed herkenbaar zijn de vloerrestanten van de koeienstal aan de oostzijde, met koegang, grup, koestand en waterbak. Bijzonder aan de koeienstal is dat de koeien met de kop naar het vierkant gericht stonden en niet naar de lage wand (niet met de kop naar de buitengevel) zoals gebruikelijk was.

Het huidige gebouw is buiten gebruik (tijdens de schouw waren gevelopeningen tijdelijk afgetimmerd).

Omschrijving

Exterieur:

Het gebouw is op een vrijwel vierkante plattegrond opgetrokken uit hoofdzakelijk gele baksteen, gemetseld in kruisverband, onder dak bedekt met riet met keramische nokvorsten, met uitzondering van de drie spiegels en onderste dakstroken op de westelijke, zuidelijke en oostelijke dakvlak waar zwart geglazuurde Friese golfpannen zijn toegepast. De plint is geschilderd. In het muurvlak zijn langs de gootrand aan de oost- en zuidgevel eenvoudige metalen muurankers, aan de noordgevel een sierlijk gegoten anker. De westgevel heeft langs de gootrand een schuine strek met afgeschuinde stenen. Bij meerdere raamopeningen aan zuidgevel is langs de onderrand een rollaag. Metalen haken in kozijnen wijzen op verdwenen luiken. De zuidgevel heeft in het dakvlak een vierkante gemetselde schoorsteen. De nok is evenwijdig aan de Hofstraat.

De **straatgevel (zuid)** bevat van links naar rechts een zesruits schuifraam (drie ruiten breed bij twee ruiten hoog, waarschijnlijk aangepast), een negenruits schuifraam, een klein enkelruits hoog venster, en twee zesruits schuiframen. Het rechter deel van de gevel is in een afwijkende steen gemetseld.

De **rechterzijgevel (oost)** bevat een ingang met bovenlicht, links en rechts geflankeerd door een negenruits schuifraam.

In de **linkerzijgevel (west)** zijn opgenomen van links naar rechts een ingang, een vierruits venster, een half rond stalraam, en een vierruits venster (en een latere lage gevelopening).

In de **noordgevel** zijn een aangekapt gedeelte boven de koeienstal en de hoge inrijdeuren naar de dars kenmerkende elementen. Aan de noord-oosthoek van het pand is het kapelhuis onder een rieten zadeldak, dat in het noordelijk dakvlak van de stolpboerderij is aangekapt. Het kapelhuis heeft een voorschot bestaande uit verticale houten delen, een luik en een versierde houten makelaar. Ter plaatse van het kapelhuis een ingang, voorzien van een bovenlicht met gietijzeren levensboom. Ook bevat de noordgevel een zesruits venster en op de noordwesthoek in een terugliggend deel een dubbele darsdeur (gehavend: delen zijn afgezaagd).

Interieur:

Het houten vierkant met hoofdgebint is grotendeels intact. Enkele plafondbalken zijn later vervangen en enkele verstijvingen zijn later toegevoegd, alle plafond/vloerplanken ontbreken. Het gebint rust op houten plaat en gemetselde poeren. Langs het vierkant is een gemetselde rand met verfsporen. Aan de oostzijde zijn resten van de koeienstal, met een gemetseld verhoogde koestand aan de vierkantzijde, een verhoogde drinkgoot, een verdiepte mestgrup, een strook met gele baksteen, en een koegang met grijze plavuizen. De gemetselde rand van de koestand is geschilderd met rood-witte blokrand en een gele strook. Bij de voormalige dars aan de westzijde is een vloerverharding van gele baksteen en klinkers. Aan de zuidzijde is een gemetselde muur en een restant van een schoorsteen.

Waardering

De stolp is van belang vanwege de volgende waarden:

Cultuurhistorische waarde:

- als zeldzaam voorbeeld van een voormalig agrarisch bedrijf binnen een dorpsgemeenschap, die zich voor haar broodwinning voornamelijk richtte op de visserij;

Architectuurhistorische waarde

- als representatief voorbeeld van een stolp van het afgeleide Noord-Hollandse type;

Situationele en ensemblewaarden

- vanwege de beeldbepalende situering, langs een doorgaande weg in een dorp aan de rand van het IJsselmeer en Waddenzee;

Gaafheid en herkenbaarheid

- vanwege de bewaard gebleven hoofdvorm en het materiaalgebruik van de constructie en de koestal;

Zeldzaamheid

- vanwege de koeienstal, waarbij een ongebruikelijk type is toegepast met de koestand aan de vierkantzijde.

Tot het hierboven genoemde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 7 juli 2020 onder GS-nr. 1201530/1447809.

gevel aan Hofstraat (voorgevel)

Spiegel aan voorzijde (Hofstraat)

Achtergevel (links) en westgevel (rechts)

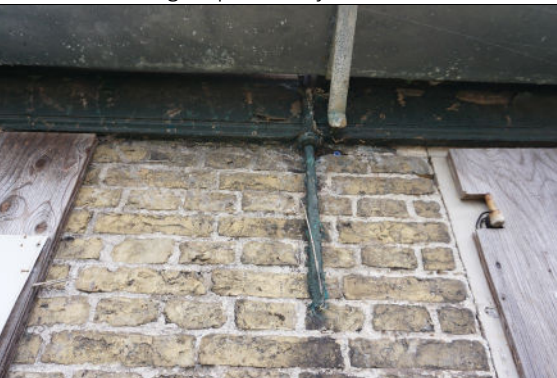
Stalraam en schuine strek in westgevel

Aangekapt deel bij koeienstal

Makelaar bij aangekapt deel

Een van de muurankers

Interieur, vanuit koeienstal over vierkant naar dars

Interieur, zicht op nok van kap

Een negenruits venster, oostgevel

Twee zesruits vensters, zuidgevel

Gemetselde muur met bovendee van schoorsteen

Een detail van de koestand met grup

Een van de gebintstijlen met poer

De gebintstijlen met verstijvingen